

ዓይነት መንበሪ ፍቻድ

ንዛቤሕ እዋን ኣብ ስዊስ ንምንባርን ንምስራሕን፡ ሓደ ናይ መንግስቲ ፍቻድ ይድሊ። እዚ ፍቻድ ብብዓነቱ ግዚያዊ ፍቻድ ወይ ነባሪ ፍቻድ ተባሂሉ ይፈላለ።

ናይ ፍቻድ ዓይነታት

ዝኾነ ሰብ ኣብ ስዊስ ዝሰርሕ ወይ ልዕሊ 3 ወርሒ ዝቐመጥ፡ ሓደ መንበሪ/ናይ ስራሕ ፍቻድ የድልዮ። እዚ ካብ ናይ ካንቶን ናይ ስደታኛታትን ምውህሃድን በዓል ስልጣን (Amt für Migration und Integration) ይወሃብ። እዚ ናይ ሓጺር ግዜ መንበሪ ፍቻድ (1 ዓመት) ወይ ግዚያዊ መንበሪ ፍቻድ (ንዝተወሰነ ግዜ) ወይ ከኣ ነባሪ/ቀዋሚ (ዘይተወሰነ ግዜ) ፍቻድ ክኸውን ይኽእል።

- ናይ ሓጺር ግዜ መንበሪ ፍቻድ (L): እዚ ፍቻድዚ ንሓጺር ዝተወሰነ ግዜ (መብዛሕትኡ 1 ዓመት) ንሓደ ፍሉይ መደብ ኣብ ስዊስ ዝጸንሑ ዝወሃብ ኢዩ። መብዛሕትኡም ዜጋታት EU-/EFTA-ሃገራት፡ ብስራሕ ምኽንያት ንሰልስተ ክሳብ ሓደ ዓመት (ናይ ስራሕ ውዕል) ዘቐርቡ ዝወሃብ ፍቻድ ኢዩ።
- ግዚያዊ ፍቻድ (B): እዚ ፍቻድዚ ንዝተወሰነ ግን ነዊሕ ግዜ ዝወሃብ ፍቻድ ኢዩ። መብዛሕትኡም ዜጋታት EU/EFTA- ካብ ሓደ ዓመት ንላዕሊ ክጸንሑ ከምዝኾኑ እንተኣረጋገጸምን፡ (ናይ ስራሕ ውዕል) እንተኣቕሪቦም ፡ እዚ ዓይነት ፍቻድ ክወሃቡ መሰል ኣለዎም። እዚ ዓይነት ፍቻድ፡ ንዜጋታት EU/EFTA- ንሓመኸተ ዓመት ይወብ። ንካልኣት ግን ንሓደ ዓመት ጥራይ ይወሃብ። ድሕሪዚ ግን መኖውሒ ግዜ ፍቻድ ይሕተት።እዚ ናይ ምንጥሕ ሕቶ ቅድመ-ኩት ዘማልኦ ክኸውን ኣለዎ ንኣብነት፡
- ናይ ጀርመን ጃንጃ ትምህርታ ስልጠና ንምብጻሕ።ነዚ ንምንጥሕ ረጅሒታት ስለዘየልኡ ኣይፍቀምን እዩ። ናይ መንበሪ ፍቻድ ንክይንጥሑ ዝዕንገሩ ምኽንያታት፡ ዕዳ ወይ መቐጻዕቲ ገበን ምስዝህልወካ ወይ ካብ ማሕበራዊ ሓገዝ ተጠቓማይ እንተኮንካ። ብወግዒ ተፈጥነት ዘለዎም ስደተኛታት B መንበሪ ፍቻድ ይወሃቦም።
- ናይ ስዊዝ መንበሪ ወረቓት/መዕረፊ (መስፈሪ)ፍቻድ ሲ(C) Niederlassungsbewilligung C (Ausweis C): እዚ ፍቻድ እዚ ኣብ ስዊዘርላንድ ን 5 ወይ 10 ዓመት ድሕሪ ምጽናሕ (ምንባር) እዩ ዝወሃብ። ኣብዚ እውን ን ካብ ሃገራት ኤውሮጳ/ኤፍታ (EU/EFTA) ን ካብ ሳልሳይ ዓለም ዝመጹ ሰባት ዝተፈላለዩ ቅድመ ኩነት ይሕተት እዩ።
- ንግዚያዊ ተቐባልነት ዝምልከት መንበሪ ፍቻድ(F): እዚ መንበሪ ፍቻድ ዝወሃቦም ሓተትቲ ዕቕባ ስደተኛታት፡ ከም ስደተኛታት ብወግዒ ተፈጥነት ዘይረኽቡ ኮይኖም፡ ንግዚኡ ክሳብ ኩነታት ከምቲ ዝጠልብዎ ዝኸውን ዕቕባ ዝወሃቡ እዩ። እዚ መንበሪ ፍቻድ ኣብ ነብሲ ወክፍ ዓመት ክሕደስ ኣለዎ።

ናይ ወጻእተኛታት መለለዩ መንነት

አብ ስዊዘርላንድ ዝነበሩ ወጻእተኛታት ናይ ወጻእተኛ ካርድ መንነት ይቕበሉ(ይወሃቦም)። ዓይነት መንነት ካርድ ኣብ ዝተፈላለዩ መለክዒታት እዩ ዝምርኮስ። ናይ ክረዲት ካርድ ዝመስል መንነት ካርድታትን ናይ ወረቓት መንነት ካርድታትን(ባዮሜትሪያዊ ዘይኮነ ናይ ወጻኢ መንነት ካርድ)አለዉ (Nicht biometrischer Ausländerausweis)። ገሊኦም ሰባት ባዮሜትሪያዊ መንነት ወጻእተኛ ካርድ ይቕበሉ(ይወስዱ) እዮም። እዚ መንነት ካርድ ናይ ሓበሬታ ቺፕ(Datenchip)፣ ኣስር ኣጻብዕቲን ከምኡውን ስእሊ(ምስሊ)ኣለዎ። ሓደ መለለዩ ወረቓት ይወሃቡ። ዜጋታት ካልኣት ሃገራት ናይ L,B ወይ C መንበሪ ፍቓድ ዘለዎምን ተፈላጥነትን ተቀባልነትን ዝረኽቡ ስደተኛታት፣ ሓደ ናይ ባዮሜትሪ ወረቓት ይወሃቡ። ስለዚ ነዚ ንምትግባር ባዕላቶም ምስ ማእከል ሰራሒ ባዮሜትሪ ወረቓት መንነት (Erfassungszentrum Biometrie) ቆጻራ ይገብሩ። ኩሉ ናይ መንነት ወረቓት ፍቓድ ካብ መንበሪ ምምሕዳር ከባቢ ክወሃብ/ክውሰድ ይከኣል። እዚ ናይ መንነት ወረቓት ምስዝጠፍእ ወይ ምስዝሰረቐ፣ ብቁልጡፍ ናብ ፖሊስ ምሕባር የድሊ።

ምንዋሕ ፍቓድ

ከክም ዓይነት ናይ መንበሪ ፍቓድን ናይ ስዊስ መንነትን፣ እቲ መንበሪ ፍቓድ ኣብ ዝተፈላለዩ ናይ ግዜ ገደብ መናውሒ ፍቓድ ይግበር። ምንዋሕ ፍቓድ ግዜ ኣብ ዝድለየሉ ግዜ (Verfallsanzeige). ነቲ ሰብ ሓደ ቅጥዒ ይለኣኹ። እዚ ቅጥዒ ተመሊኡ ምስ ዘይወደቐ ናይ መገሺ ፍቓድ ብምትሕሓዝ፣ ክልተ ሰሙን ቅድሚ ምውዳቕ እቲ ናይ ቀደም መንበሪ ፍቓድ ናብ ምምሕዳር ከባቢ ክለኣኹ ኣለዎ። እቲ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢ ነቲ ጠለብ ምንዋሕ ናብ በዓል ስልጣን ስደተኛታትን ምውህሃድን ናይቲ ካንቶን (Amt für Migration und Integration) ይልእኩ። ኣብዚ ከኣ እቶም ንምንዋሕ ዘድልዩ ረቓሒታት ከም ዝተማልኡ ድሕሪ ምርግጽ ነቲ መስርሕ ምንዋሕ ይፍጽሙ። ሕቶታትን ዘይበርሁ ነገራትን ብቀጥታ ንቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢ ወይ ንቤት ጽሕፈት ስደተኛታትን ምውህሃድን ምውክስ ይከኣል።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራቫታት ብሮቩራት ቡለቲን)

www.ciao-aargau.ch/ti/good-to-know/residence-permit